

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๑/๒๕๕๕

วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลฎีกาส่งข้อโต้แย้งของจำเลย (นายนคร ดวงแก้ว กับพวก) ในคดีอาญาหมายเลขคำที่ อ. ๒๓๐๕/๒๕๕๒ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ปลัดกระทรวงยุติธรรมได้ส่งเรื่องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ สรุปความได้ว่า นายนคร ดวงแก้ว และนายสุบรรณ สารพันธ์ (ผู้ร้อง) ถูกเจ้าพนักงานจับกุมในข้อหาซื้อเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อเสพ และเพื่อจำหน่ายในปริมาณ ๔๕.๘ กรัม จำนวนเป็นเฮโรอีนไฮโดรคลอไรด์บริสุทธิ์หนัก ๓๖.๕ กรัม ผู้ร้องให้การรับสารภาพในชั้นจับกุมและในชั้นสอบสวน ต่อมาในชั้นพิจารณาผู้ร้องทั้งสองนำสืบปฏิเสธ โดยอ้างว่าได้ครอบครองสารเสพติดไว้เพื่อเสพมิได้มิไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง จำคุกคนละ ๑๕ ปี จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพในชั้นจับกุมและชั้นสอบสวน เป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ จำคุกคนละ ๑๐ ปี บวกโทษจำคุก ๗ เดือนของจำเลยที่ ๑ ที่รอการลงโทษไว้เข้ากับคดีนี้ รวมจำคุก จำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๑๐ ปี ๗ เดือน ๖ วัน ๑๖ ชั่วโมง ๑๖ นาที ๑๖ วินาที ๑๖ มิลลิวินาที ๑๖ ไมคริวินาที ๑๖ นาโนวินาที ๑๖ พิพากษายืน ผู้ร้องฎีกาโดยโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “การผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดให้โทษ... จำนวนเป็นสารบริสุทธิ์ได้ตั้งแต่ยี่สิบกรัม ขึ้นไป ให้ถือว่าผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย” ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๖ ใช้บังคับกับผู้ร้องไม่ได้ ศาลฎีกาจึงให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีนี้ไว้ชั่วคราว และให้ส่ง ปัญหาที่จำเลยโต้แย้งผ่านกระทรวงยุติธรรมไปตามทางการ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งรับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อ ๑๐ ของข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ฯ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ โดยมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ หรือไม่

LIRT

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ บัญญัติว่า

“ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๑ เว้นแต่การมีไว้ในครอบครองในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการตามที่รัฐมนตรี จะอนุญาตเป็นหนังสือเฉพาะรายหรือเฉพาะกรณีที่เห็นสมควร

การผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ จำนวน เป็นสารบริสุทธิ์ได้ตั้งแต่สี่กรัมขึ้นไป ให้ถือว่าผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า

“ในคดีอาญาต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด

ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้น เสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้”

การที่ผู้ร้องยื่นฎีกาโดยโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และต้องด้วยมาตรา ๖ โดยอ้างว่าผู้ร้องมียาเสพติดให้โทษ ไว้เพื่อเสพเพียงอย่างเดียว มิได้มีการจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่าย แต่กฎหมายได้กำหนดไว้ว่า ผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษจำนวนเป็นสารบริสุทธิ์ได้ตั้งแต่ ๒๐ กรัมขึ้นไป ให้ถือว่าผู้นั้นมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย เมื่อผู้ร้องทั้งสองคนมีไว้ซึ่งยาเสพติดให้โทษถึงปริมาณ ๔๕.๘ กรัม และจำนวน เป็นเฮโรอีนไฮโดรคลอไรด์บริสุทธิ์น้ำหนัก ๓๖.๕ กรัม จึงเข้าข่ายตามข้อสันนิษฐานของกฎหมาย ว่ามียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ดังกล่าว ซึ่งเป็นข้อสันนิษฐานเด็ดขาดของกฎหมาย แม้ข้อเท็จจริงผู้ร้องจะมีได้ มีการจำหน่ายก็ตาม หากมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภทและจำนวนตามที่กฎหมายกำหนด ย่อมถือว่าการกระทำดังกล่าวเป็นความผิดตามกฎหมายแล้ว และผู้กระทำความผิดจะได้รับโทษสูงขึ้น ทั้งนี้ เพราะยาเสพติดให้โทษเป็นภัยร้ายแรงต่อสุขภาพและสังคมอย่างใหญ่หลวง การจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ ถือเป็นมหันตภัยก่อให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายให้กว้างขวางยิ่งขึ้น กฎหมายจึงกำหนดโทษของ การจำหน่ายไว้สูงกว่าการเสพ เพื่อให้ผู้ที่คิดจะกระทำความผิดเกรงกลัว ส่วนมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญ กำหนดไว้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่พึงปฏิบัติต่อผู้ถูกจับกุมและสอบสวนในคดีอาญาอย่างมีมนุษยธรรมเสมือน เป็นบุคคลที่ยังไม่มีความผิด แต่กรณีนี้ผู้ร้องถูกจับกุมพร้อมของกลางและยอมรับสารภาพแล้วว่า ตนมี ยาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเป็นจำนวน ๔๕.๘ กรัม และจำนวนเป็นเฮโรอีนไฮโดรคลอไรด์บริสุทธิ์ น้ำหนัก ๓๖.๕ กรัมจริง ซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมาย และศาลอุทธรณ์ได้พิพากษายืนตามศาลชั้นต้น

แล้วว่ามีความผิดตามกฎหมาย ประกอบกับได้ผ่านกระบวนการจับกุมและสอบสวนและกระบวนการยุติธรรม จนศาลอุทธรณ์พิพากษาให้ผู้ร้องมีความผิด จึงไม่มีเหตุผลจะอ้างมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ตนได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญดังกล่าว และข้อสันนิษฐานในบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ก็มีได้มีความเกี่ยวข้องกับมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญ แต่อย่างไร

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ